

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 2. mai 1946.

Nr 16

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.

Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Vår – Ishavsfangst.

Av Thor Iversen.

»Fiskets Gang« har fått høve til å gjengi dette foredraget, som Thor Iversen holdt i Kringkastingen den 23. april 1946.

Nå på denne tid, da vi her hjemme har hatt påskeferien og kan sitte lunt i vår stue og høre på radioen — nettopp nå — bakser våre ishavsfolk et eller annet sted i drivisen for å samle last av spekk og skinn i sine skip under selfangst.

Det er forresten ikke så mange skuter vi har ute i år — bare et snes stykker, mens vi før krigen hadde 70 opptil 160. I år vil det bare kunne bringes ganske lite ishavsprodukter til lands, fordi deltakelsen er ubetydelig fra alle de selfangstdrivende land — (Norge, Newfoundland og Russland) — på grunn av de store tap av fangstskuter krigen har forvoldt. Dette er jo meget beklagelig, fordi vår krigsherjede verden nettopp nå trenger slike råstoffer.

Selfangsten er i dag slik, som den alltid har vært — noe av et lotterispill — og den er slitsom og farefull. Tross alle moderne oppfinnelser.

Fangstmannen må brysomt finne fram til de steder i drivisen, hvor de store selmassene holder til. Det ene år er jo aldri lik det annet i så måte. Noen greier dette, men andre ikke. Så er det den evige strid med naturkreftene. Han må mangelen gang ta den store risk og oftest vil det jo gå bra, men ikke alltid

dessverre, om det vitner den store tapsprosent av skip. Hvert år går noen skuter tapt. Året 1928 var vel det verste, da forliste 21 av 125 norske fangstskuter.

Det er især under storstormer tidlig på året at slike ulykker hender. Hvis noen av skutene tilfeldigvis ligger langt ute i driviskanten og de ikke får tid eller anledning til å komme seg helt ut i åpent hav — før stormen raser som verst —, da får de en vanskelig tid med å holde seg klar av de svære isblokker, som av vind og sjøgang tumler vilt omkring. Mangelen en skute er blitt knust under slike forhold og mannskapet er da som regel forlatt. Andre skuter kan under en slik storstorm ligge nokså langt inn i drivisen —, men ikke langt nok inn — og her kan isflakene bli presset så voldsomt sammen av storm og strøm, at intet alminnelig bygget fangstfartøy kan tåle det. Våre skuter er jo ikke så sterktbygget som »Fram« eller »Maud« var det og de er heller ikke så kraftige, som spesialbygde stålskip av dem nyfundlendere og russere bruker mer og mindre nå.

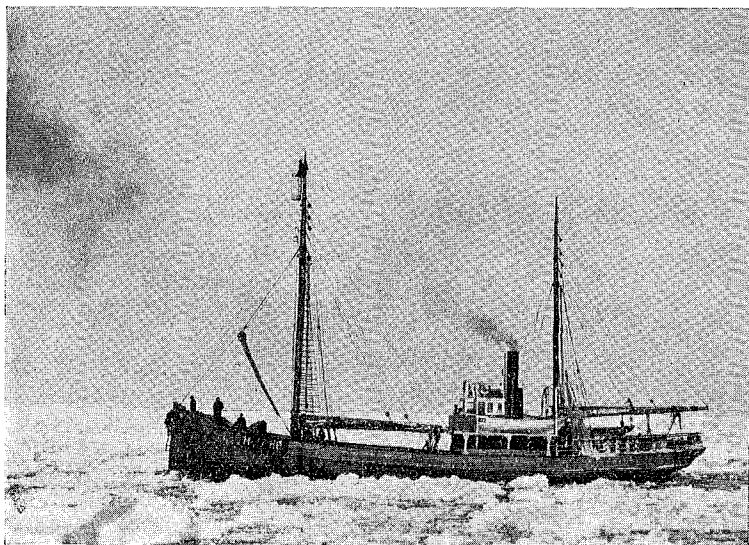
Vi har flere sorter sel å fangste på i drivisen. Den største av dem er hvalrossen, den blir opptil 4½ meter lang. Storkobben opptil 3 meter og den minste av alle selene, ringselen eller snadden, som bare blir 1½ meter lang.

Alle disse 3 selarter er knyttet til grunnbanker og kyststrøk i polarlandene. Alle disse er av forholdsvis mindre betydning nå for tiden.

*Fiskerioversikten står denne gang
på side 179.*

Klappmyssen som blir opptil 2½ meter og grønlandsselen 2 meter — er begge typiske havseler. De foretar lange vandringer i løpet av året. Begge slag yngler hvert år i noenlunde bestemte isområder — tidlig om våren. De holder seg til drivisen — det er bare under vandringer fra sted til sted og under særegne omstendigheter, at de kan treffes i store flokker ute på det åpne havet.

Det er på disse 2 slags havseler at den vesentlige selfangst er basert og av dem er grønlandsselen den viktigste som fangstedyr.

Norsk fangstskute på feltet.

Det er vårfangsten som spiller hovedrollen. Vårfangsten foregår fra yngletidens begynnelse og vel et par måneder etterpå. Yngletiden er noenlunde ens for begge artene, men på et isområde er den forskjellig fra et annet.

Vi kjenner i dag bare 3 store yngleplasser, nemlig: Hvitehavets munning, hvor yngletiden begynner siste dager av februar og varer utover en tid i mars. På dette felt finnes ikke klappmyss — bare grønlandssel.

I Newfoundlandssisen er yngletiden både for grønlandssel og klappmyss i mars måned.

I drivisen ved Jan Mayens omgivelser er yngletiden både for grønlandssel og klappmyss de siste dager av mars og inn i april — altså senest.

De nyfundlandske og russiske fangstskuter driver bare vårfangst — det vil si i den tid drivisen ligger i deres hjemlige farvann — før den tiner opp, mens de norske skuter søker selene også senere om sommeren, dels i drivisen nord i Barentshavet og omkring Svalbard — hvor grønlandssel holder til — og dels i Danmarkstredet mellom Island og Sydøst-

grønland, hvor fangsten gjelder voksne dyr av klappmuss i juni og juli.

I den årlige norske fangst av grønlandssel består 76 prosent av årsunger og andre unge dyr. Klappmyssfangsten gir 55 prosent ungdyr. Dette viser, at fangsten går sterkest ut over antallet ungdyr og det er enn mer tilfelle i de nyfundlandske og russiske fangster.

Våre fangstfolk bruker mange gamle særegne uttrykk om det som vedkommer ishavsfangsten. Fangstmannen sier således aldri — at selen »føder« unger og de bruker heller ikke tilsvarende betegnelser som »kalve« om kua eller »hvalpe« om bikkja. At selen »hvalper« har jeg bare sett enkelte ganger på trykk. Fangstmannen sier alltid at selen »kaster« sin unge, som vel betyr, at den kvitter seg med den oppå isen, hvor den blir liggende en lang tid tilsynlatend alene og forlatt. En ser nemlig forholdsvis lite av selmødre die sine unger og likevel gjør de det jo et par ukers tid — men kanskje skjer det mest i nattemørket. — Det er helt ufattelig å skjønne, hvorledes selmoren kan finne igjen sin egen riktige unge på isflakene, når disse av tidevannstrøm og især i stormvær hvirvles omkring og forandrer plass mangfoldige kvartmil i løpet av døgnet, mens moren selv er ute i sjøen.

Våre fangstfolk bruker alltid å si »Vesterisen« og »Østerisen« og ikke som ofte blir skrevet »Vestisen« og »Østisen« for å betegne de store ismasser, som ligger henholdsvis vest og øst av det åpne hav — Norskehavet — mellom Grønland på den ene side og Spitzbergen med Barentshavet på den annen. Men de sier rett ut »Nordisen« om den isen som i sommertiden ligger nord i Barentshavet.

For å kunne gi et nøyere bilde av hva grønlandsselen og klappmyssen årlig yter av spekk og skinn i fredstid, må jeg få lov til å bruke noen talloppgaver.

Det gjennomsnittlige årsutbytte av alle 3 nasjoners skutefangster i en rekke av 8 år før krigen — var 434.000 grønlandssel og 55.000 klappmyss, altså i alt 489.000 dyr. Herav ble 48 prosent tatt i »Østerisen« (Hvitehavet og Barentshavet). Dernest ga »Newfoundlandssisen« 35 prosent og »Vesterisen« (isen ved Jan Mayn og i Danmarkstredet) 17 pst.

Nordmennene tok brorparten, nemlig 190.000 dyr med 85 småskuter og 1.245 mann.

Nyfundlenderne tok 170.000 dyr med 10 stor-skuter og 1643 mann.

Russerne tok 128.000 dyr med 6 store og 6 mindre skuter og 982 mann.

De norske fangstfolk hadde flest dyr pr. mann.

De voksne eller gamle dyrene gir 3—4 ganger mer spekk enn de som betegnes som ungdyr, men likevel

er det disse ungene som er sterkest etterstrebt. Dette skyldes først og fremst at de små dyrene er lettest å få drept og lettest å behandle under selve fangsten, men iallfall for Norges vedkommende — spiller ungdyrenes skinn forholdsvis en stor økonomisk rolle. De store og tykke skinn av gamle dyr er på langt nær i så høy pris, som skinn av ungdyrene — og især er skinnene av de nyfødte unger verdifulle som pelsverk.

Jeg vet ikke om alt det ishavsfangstens råstoffer brukes til, men jeg kan jo nevne det jeg vet.

Grønlandsselens unge har ved fødselen en gulhvit, tett og langhåret pels, som er hårfast bare en ukes tid. Senere faller de opprinnelige hårene etter hvert av og erstattes av korte, strie grå hår. Det hårfaste hvite skinn som brukes til pelsverk har den engelske betegnelse »whitecoat«.

Klappmyssungens skinn er også egnet til pelsverk i en kort tid etter fødselen. Dens skinn er bedekket med korte, glattliggende men meget bløte og fine hår. Skinnet er lysegrått med noe mørkere ryggparti. Dette skinn går under betegnelsen »blueback«.

Før ble selskinn, som passet til fint pelsverk, sendt i saltet stand til utlandet — især Leipzig — for å beredes og farves, men i den senere tid er dette arbeid mer og mer blitt utført her hjemme, hvor skinnberedningen har gjort god framgang også i krigstiden. Heretter blir det forhåpentlig ikke lenger nødvendig å sende de rå skinn ut av landet og kanskje tilbake igjen som ferdig pelsverk.

De andre ungdyrs skinn er så tynne at de av den grunn egner seg godt til porteføljevare — brevtasker, lommebøker, vesker og slikt.

De større og tykkere selskinn benyttes blant annet, kanskje især i Amerika — til kufferter og den slags.

Selskinn egner seg ikke til finere eller solid skotøy — det er ikke tett nok. Samefolket forstår riktignok å berede tykke skinn, så de blir vanntette nok til »komager«.

Spekket av sel og hval kokes til tran.

Den ælminnelige hvaltran (av finnhvalene) ble tidligere anvendt til skosmøring, såpe, lysolje, stearinlys og til garving av lær. Nå til dags brukes den i stor utstrekning til matfett og til dels som tilsetning i malerolje og i lenoleumstilvirkningen og til glyserin.

Tranen av spermasethvalen (og bottlenosen) har en del andre egenskaper og brukes foruten til vaske-midler og garving av lær også til finere smørøljer, til kosmetiske artikler og i indremedisinen og en del annet.

Seltranen kan brukes til det samme som den ælminnelige hvaltran — således også til matfett, men til dette er den ikke så god som hvaltranen. Til mat-

fett i margarinen er for øvrig sildoljen ansett, som den beste av alle transorter.

I Hvitehavet kaster grønlandsselen ungene sine på isen tidligere enn på noen av de andre selfelter.

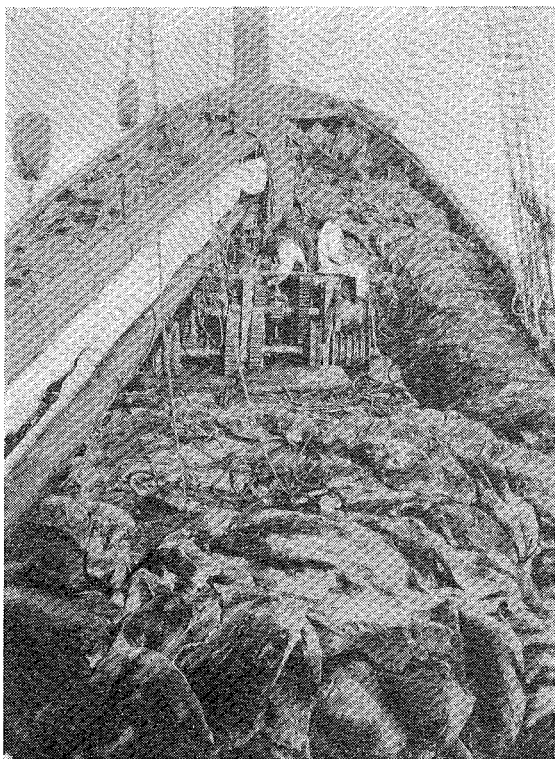
Fangstskuten krysser gjennom isen, hvor denne er slakk nok til å komme fram. På de snedekte isflak er de hvite ungene ikke så lett å få øye på, men mannen oppe i mastetønnen — bruker langkikkerten flittig. Blir en større mengde unger oppdaget, da settes alle mann ut på isen for å virke spredt utover i alle retninger fra skipet. Hver mann anstrenger seg for å finne flest unger og dreper dem. Et slag i hodet av jernhakken er nok. Sommetider blir ungene straks

Avspekking ombord.

flådd og skinnene med spekket på dratt sammen i dunger for senere å hentes av skuten — til andre tider blir dyrene uflådd dratt direkte til skuten. Så lenge ungene ikke er mer enn 3 uker eller 1 måned gamle — er de lett å få tak i, men senere etter hårskiftingen er opphørt og de har lært å svømme, da blir de mer sky og kaster seg snart ut i sjøen. Jo lenger tiden går blir fangsten mer og mer besværlig og omsider må disse årsfødte ungene — liksom den øvrige sel — skytes med kragriffler. I første dager av april er den egentlige ungselselfangst forbi på dette selfelt — og det blir en slakk fangstperiode et par ukers tid — inntil gråselen (grå årsunger og andre unge årsklasser) sammen med gammelselen atter samlar seg. Så kan fangsten fortsette og varer til henimot midten av mai, men da begynner isen i Hvitehavet å tine bort. Selene som har hatt sin avmagringskur i vårtiden, må nå begi seg på en lang svømmetur nordover i Barentshavet for å finne drivisen igjen et steds, hvor det er godt om krebsdyr å spise i sjøen. Nå skal de jo atte legge på seg et tykt spekklag i løpet av sommer og høst inntil den nye strevsomme ferd sydover skal gjentas.

Fangsten av gammelselen er mer slitsom enn ungsel-fangsten, fordi dyrene er så store og tunge å håndtere — både under flåingen og slepingen, men til gjengjeld er den mer sporty. Den smaker av jakt og kappskyting — blinken er hodet på selen — det må treffes. Skytterne må alltid holde seg lengst fremme på isen for å drepe størst mulig antall dyr i de enkelte selflokkene. Slike flokker eller »selhold«

Etter storfangst.

ligger oppe hist og her på isen — et snes eller mange snes samlet — og en kan ofte gå fra ett hold til et annet — ikke så langt unna.

Været sent ut på vårparten er ofte finfint med stille og deilig sol — virkelig varmt og gutta på isen blir lett påskebrune i det intense lyset, som sol på hvit is frambringer.

Også selene liker lys og varme i denne tid — ser det ut til. De ligger og dovner seg på isen lange stunder og er spake. I sin mørke hådrakt er de lette å oppdage på lang avstand og som regel lette å komme på skuddhold. Men denne dovenskapen har nok også en annen grunn enn bare sol og varme. I denne tid feller nemlig gamledyrene sine hår — de er i hårskifte — og vil ha seg en ferie nå, da parringen også er lykkelig fullendt. Noen utstøter i denne tid høye og dype brøl — hvorfor? — nei det vet ikke jeg!

Vår sterkt reduserte fangstflåte av vesentlig småskuter ble i år nødtvunget til å søke vårfangsten i Vesterisen ved Jan Mayen, fordi det mer nærliggende Hvitehavet, som disse skuter tidligere mest har benyttet, ble stengt for oss i år.

Ynglefeltet ved Jan Mayen er ansett som det mest værharde og vanskeligste av alle selfelter. Etter de meldinger som hittil er innkommet, ser det ut til at de store selmasser der ikke ble funnet tidlig nok for fangst av de hårdfaste unger og det er synd, fordi prisene på disse skinn er ekstra høye nå i år.

Bare den største av de gjenværende norske fangstskuter er sendt til Nyfundlandsfeltet i år, hvor norsk deltakelse så smått begynte i 1938.

Drivisen ved Newfoundland ble utnyttet for sel-fangst med skip, tidligere enn i noen av de øvrige selfelter — nemlig så tidlig som året 1800. Her er de rikeste fangster blitt tatt i årenes løp og en tør vel si, at dette selfelt fremdeles må anses som det mest pålitelige av alle. Men for norsk virksomhet er jo avstanden skrekkelig lang og bare de største og best utstyrte skuter er brukbare der.

For meg tegner det seg slik, at vi i framtiden må regne med å benytte de fjernere selfelter meget mer enn før og det betyr en delvis omlegging fra små til større og bedre fartøyer. En slik omlegging er ikke så liketil, fordi vi må følge den samme linje som i den senere tid er holdt — nemlig å bruke fangstfartøyer av størrelse og utstyr, som også passer for lønnsomt fiskeri eller annen virksomhet — i den del av året da det ingen fangst er. I gamle seil- og hjelpe-maskinenes tid gikk det an å legge opp fartøylene en del av året, men det går selvsagt ikke nå for tiden med kostbarere skip.

Våre mest erfarne og foretaksomme folk i fangstbedriften er oppmerksom på dette og noen er allerede i gang med å planlegge bruk av den slags mer moderne skuter — bygget av stål og motordrevet med innredning og utstyr etter nye ideer og det er å håpe, at planen kan bli realisert så snart som mulig.

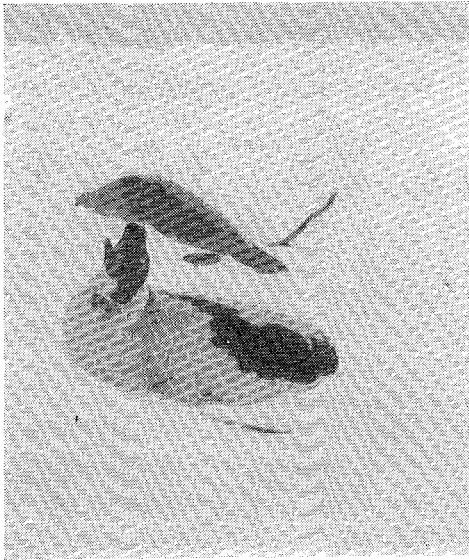
Av størst betydning for vår framtidige selfangst tror jeg dog er, å få i stand en forsøksfangst i drivisområder som ennå er helt ukjente og aldri blitt besøkt — med fangstformål for øye. Det finnes nemlig et slikt drivisområde, hvor det er utsikt til å finne en ny yngleplass for klappmyss og grønlandssel — nemlig drivisen på havet utenfor Hudsonstredet og dets omgivelser.

En slik forsøksfangst var planlagt og kommet langt på vei til å bli realisert med gode skuter og gode folk — allerede i 1937; men så ble saken uheldigvis oversendt til noen aparta kloke hoder og disse fikk

innflyttelse nok til å sparke ben under hele planen.

Et solid fagstforsøk i drivisen på havet utenfor Hudsonstredet er like aktuelt i dag — som dengang og jeg håper, at planen blir gjenopptatt og realisert snarest selv om det nå selvsagt vil koste så meget mer enn dengang.

Jeg nytter høve til å hilse alle mine kjente og venner på Ishavet og i Polarlandene.

«.... Noen utstøter i denne tid høye og dype brøl....»

Fetsild- og småsildfisket ^{1/1}—^{27/4} 1946.

Anvendelse	Fetsild			Småsild		
	Nordre distrikt	Søndre distrikt	Totalfangst	Nordre distrikt	Søndre distrikt	Totalfangst
Eksp. fersk.	—	148	148	—	—	—
Saltet.....	—	2	2	—	—	—
Hermetikk .	—	308	308	483	2 422	2 905
Fabriksild.	12 2630	138	122 768	271 483	13 565	285 048
Agn	5 705	6	5 711	10 484	326	10 810
Ferskinnehl.	3	2 220	2 223	—	361	361
Total	128 338	2 822	131 160	282 450	16 674	299 124

Nordre distrikt-Notfiskarsamskipnadens Sildesalslags område fra Finnmark til og med Nord-Trøndelag unntatt de herreder som ligger til Trondheimsfjorden. Søndre distrikt-Noregs sildesalslags område fra Rogaland til grensen til nordre distrikt.

Litteratur.

Sund, Oscar: Skårungen. En bok for kystungdommen om sjø og sjødyr, fartøy og ferdseil. Med over 400 penne-tegninger av Thorolv Rasmussen. 4. opplag. Fabritius, Oslo 1945. Kr. 9,52.

Banks, A.: The freezing and cold storage of herrings. The Institute of Refrigeration. March 20th 1945, London.

Uken som endte 27. april:

Lite fiske i siste uke, men en rikere utvikling i vente.

Godt vårtorskefiske i Finnmark.

Makrellfisket begynt.

Det var i det store hele dårlige værforhold det meste av uken som endte 27. april, men mot slutten av uken bedret seg. Det er de dårlige værforhold den senere tid som har skapt stagnasjon i fisket, men nå står en overfor en rikere utvikling. Der er bra med fisk i Finnmark, hvor vårfisket går sin gang med liten deltakelse, men til dels gode fangster. Sildefiskeriene ventes nå å ville gi økende utbytte av forfangstsild og småsild. Drivgarnsfisket etter makrell er begynt, det foregår livlig utrustning til bankfisket, håbrannflåten er på feltet igjen og sei-snurping kan ettervert ventes å begynne.

Torskefiskeriene:

Utenom Finnmark foregikk det i siste uke bare et mindre avsluttende torskefiske i Troms, et ubetydelig fiske i Bø i Vesterålen og litt fiske i Sør-Trøndelag.

Vårfisket i Finnmark: Der foregår et meget godt juksafiske i Østfinnmark, der fiskefartøyene for enkelte fiskevær har tatt flere laster på en dag. I Vardø har det vært så pass store tilførsler at det har vært vanskelig med avsetningen. Forholdene i fylket vanskeliggjør selvsagt driften betyde-

lig. De fleste er opptatt med gjenoppbygingsarbeidet. Når der har kommet inn rikt med fisk har man avgitt fiskearbeidere fra oppbyggingsarbeid til bryggearbeid. Av fiskefartøyer deltar der 135 og av fiskere 516, hvorav i Østfinnmark 123 båter og 436 fiskere. Der er hittil oppfisket 462 tonn torsk, hvorav i Østfinnmark 405 tonn. Av partiet er der saltet 162, hengt 268, iset 32 tonn. Der er levert 75 hl lever til damptran, mens 410 hl er satt til råtran. Av kjøpere er der frammøtt på land i Østfinnmark 13, i Vestfinnmark 4. I Østfinnmark stasjoneres dessuten 3 produksjonslag og 2 selvprodusenter samt 2 damperier.

T r o m s: Skreifisaket i fylket ble avsluttet i siste uke, idet der foregikk en del fiske i Berg og Torsken, hvor ukefangsten ble 39 tonn. Totalfangsten i fylket i år er på 12 343 tonn — et godt resultat, men ikke på høyde med de tidligere beste år — hvorav hengt 349, saltet 9366, iset 2499, til filet 129, damptran 4878 hl, lever til annen tran 2082 hl.

I Bø i Vesterålen ble det i siste uke fisket 6 tonn torsk.

Sør-Trøndelag: Årets skreifiske ble avsluttet i siste uke i Kya og Titran med mindre fangster. I fylket er der fisket 1925 tonn skrei.

Sildefiskeriene.

Det dårlige vær i den senere tid har lagt en demper på sildefisaket, men nå synes det å bli bedre. Der er meldt om forekomster av forfangstsild i Vikna, enkelte steder i Hordaland og Rogaland.

Nord-Norge: I siste uke ble det fisket 3900 hl sild i Troms, hvorav 3000 hl ved Harstad og 900 hl i Tromsømrådet. Det opplyses at det nå er smått med fisket, men at en mener fisket vil ta seg opp dersom det snart kommer varme i luften. I inneværende uke er der blitt satt et par små steng i Bjarkøy, hvor en snurper dessuten tok 500 hl — alt pen agnvare.

I Tysfjord i Nordland er der bra forekomster av småsild. I det siste stengte landnotbruk 1000 hl i Sørfjord i Tysfjord.

Vikna: Det opplyses at forfangstsilden, eller som den også kalles nordlandsstorsilden har vist seg i Vikna, hvor der i inneværende uke er blitt satt noen mindre steng i størrelsen 40 à 100 hl. Dessuten har der vært tatt noen mindre garnfangster. Notbrukene gjør seg nå klar til å ta fatt med fisket, som regnes å ha gode utsikter.

Møre og Romsdal: Der er stengt 800 hl stormussa i Isfjorden i Romsdal, 3—400 hl på strekningen Molde—Julsundet og 4—500 hl i Borgund innenfor Ålesund. Silden fordeler seg på steng à

100—350 hl. Der tas fettprøver av silden, hvis anvendelse ikke er avgjort ennå.

Sørfjor.

Stad: Der har i de siste dager foregått litt kasting på forfangstsild i Austevold og Fitjar, dessuten ser det ut til å slå til med litt fiske i Bærøyfjorden og likeledes tas det en og annen fangst i Ryfylke.

Kystmakrellfisaket.

Makrelldrivingen er begynt fra Kristiansand S., Lillesand, Egersund og Haugesund. Fisket har hittil bare vært forsøksvis, men en regner med at første alminnelige utseiling vil finne sted natt til 1. mai. Der er hittil ilandbrakt ca. 2000 kg makrell i Kr.sand S. fordelt på fangster på 2—300 kg pr. båt, 600 kg fordelt på 4 fangster for Lillesand, 700 kg til Egersund fordelt på 2 fangster. For Haugesund var de 2 første drivere ute på Sirafeltet natt til 30. april. Begge fikk mindre fangster.

Det er godt vær nå og det ligger bra an for fisket, som i år formodentlig vil telle normal deltakelse ca. 400 drivere. Der har vært dårlig tilgang på redskaper til makrellfisaket, men det har under de øvrige fiskerier vist seg at fiskernes redskappr kan tøyes langt.

Håbrandfisaket.

Hele håbrandflåten gikk ut etter påske, så at der nå er omlag 25 fartøyer på feltet ved Shetland. I siste uke er det blitt innbrakt ca. 1300 kg håbrand tatt tilfeldig på kysten. Den 29. april kom det inn en båt fra Shetland, som hadde vært heldig og tuffet opp i fisken tidlig. Den gikk fra Bergen den 24. april og kom inn den 29. med 14 000 kg. Da fisket nå foregår så langt fra hjemstedene er fangstkvoten pr. fartøy pr. tur blitt økt fra 10 000 til 12 000 som maksimumsfangst.

Kystfisaket for øvrig.

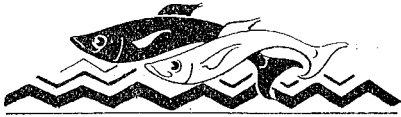
Der rapporteres overhode ikke om noe fiske av større betydning.

Seisnurpefisaket.

Det kan ventes at seisnurpefisaket på Nordmøre vil begynne med det første dersom værforholdene blir gode.

Selfangsten.

Der er hittil hjemkommet fra Vesterisen 5 selfangere med fra 1100 til 3200 dyr tils. 9700 dyr og en er meldt underveis med 17—1800 dyr. Et fartøy er som kjent forlist og 5 fartøyer kan ventes hjem med det første, men den fangst disse har er ukjent.

Litt av hvert.

Synkeposen i Lofoten. Vi fisket i år med både snurrevad, slepenot, synkenot og synkepose, sier fiskerikon-sulent Kristensen i en samtale med »Bergens Tidende«. Synkeposen var det redskap som ga mest utbytte. Det er beregnet på slike forhold som det var i år, med store fiskemengder som står tett sammen. Synkeposen er en fir-kantet not, 40×40 meter, med snurpeline øverst og en slags trålpose i bunnen. Den holdes utspent mellom 4 båter og trekkes ned under fiskefloen ved hjelp av lodd. For å uroe fisken minst mulig, går den ned på høykant. Når fisken er kommet til ro, hives noten opp i overflaten og snurpes sammen, deretter blir den tømt gjennom trålposen.

— Hvor store var fangstene?

— I hvert kast fanget vi mellom 400 og 7000 kg. Gjen-nomsnittsfangsten pr. kast var 1000 kg. Største dagsfangst var 14500 kg. Imidlertid drev vi ikke fisket kontinuerlig med denne noten, så tallene gir ikke noe absolutt bilde av notens kapasitet. Vi vil gjerne ha en lofotesong til med forsøksfiske før vi legger fram sikre resultater.

— Det må altså være fire fartøyer om synkeposen?

— Ja. Men på de fire fartøyene var vi 19 mann, mens det, for eksempel på fire garnbåter er 35—40 mann. Det blir omtrent halve arbeidskraften. Det er ingenting i veien for at de fire fartøyene kan drive juksing ved siden av arbeidet med synkeposen.

— Hva koster en synkepose?

— Denne synkeposen som altså var på 1600 kvadratmeter, kostet i anskaffelse 2500 kroner. Men prisene er steget en del siden den ble laget. Til sammenlikning kan nevnes at et garnbruk med 80—100 garnlenker kommer opp i nesten 10 000 kroner i anskaffelse.

— Tror De at synkeposen er framtidens redskap i Lofoten?

— *Jeg vet ikke om synkeposen er det endelige redskap, eller om den har funnet sin mest ideelle form. Men jeg tror at den betinger et ganske avgjort framskritt, og at forbedringene vil komme når en er begynt å arbeide med den. Jeg kan nevne at vi denne gang holdt oss til maksimums-størrelsen for noter i Lofoten, 40 meters lengde. Men det er sannsynlig at om en laget en not 80×80 meter, skulle fangsten bli bortimot 4 ganger så stor. Teknisk er det ingen-ting i veien for det, og til neste år skal vi prøve i praksis.*

Prøvetransport av østers med fly. Østers som ble skrapet en onsdag i februar i nærheten av Hampton i Virginia ble skøynt (innmaten uttatt) og dernest pakket i celofankonvolutter. Konvoluttene ble plasert i halv-liters (pintsize) parafinerte iskremesker — 150 i alt — som ble plasert i fryserom natten over. Torsdag morgen ble den frosne østers plasert i pappkasser med isolasjon, ført til Norfolk og innlastet uten is i fly, som lettet med kurs for Detroit (Michigan) kl. 7,55, hvortil flyet ankom kl. 13,25. Østersen ble undersøkt ved framkomsten og temperaturen viste seg å ha øket med $\frac{3}{4}$ ° Fahrenheit pr. transporttime. Smaksprøver ble tatt av forskjellige eksperter.

Transporten ble foretatt som et ledd i undersøkelser av liknende art av Wayne universitet i Detroit i samarbeid med innenriksdepartementets fiskeriavdeling.

Livet i sjøen og atombomben. U. S. A.s tele-grambyråer har anmodet om fiskernes bistand i forbindelse med eksperimenter for å bestemme virkningen av atom-bombingen på livet i sjøen. Alle slags redskaper og båter vil bli benyttet og passende godtgjørelse utbetalt.

Deltakerne vil bli anmodet om å gjøre seg klar i aller nærmeste framtid for et tidsrom på seks til åtte måneder. Eksperimentene vil bli foretatt både før og etter prøvebom-bene blir sluppet i området omkring Marshall-øene. Det vil bli sluppet 2 bomber, den første i juni og den annen i juli. Prøver av fisk vil bli tatt både før og etter bombingene. En rekke av U. S. A.'s fremste vitenskapsmenn vil delta i eksperimentene.

Ut- landet.

U. S. A.'s produksjon av fiskemel og olje.

I 1945 ble det i U. S. A. produsert 22 946 478 gallons fiskeoljer mot 27 324 173 gallons i 1944. Produksjonen av fiskemel og mel av avfall kom opp i 180 180 tonn eller 94% av produksjonen i 1944. Nedgangen skyldes at sildefisket (pilchardfisket) var mindre. Produksjonstallene er mindre enn i 1930-årene.

Statsstøtte til Portugals trålerflåte.

Ved lovdekret nr. 35 557 av 27. mars 1946 har den por-tugisiske regjering tatt forholdsregler for å understøtte den portugisiske trålfiskeflåte.

I lovdekretets motiver heter det at det anses for en ube-stridelig og tvingende nødvendighet å ta forholdsregler for å gjøre det mulig å forsyne landet med fisk ved tråling. Denne forsyning kan bare sikres på en regelmessig og økonomisk måte ved hjelp av en moderne fiskeflåte, og da trålfiske-rederne ikke har tilstrekkelige midler til å fornye flåten, er det nødvendig å yte dem finansiell støtte på samme måte som torskfiske-rederne har fått.

Lovdekretets art. 1 bestemmer at redere som tilhører trå-lfiskeredernes laug (»gremio«) kan andra hos den offentlige depositkasse (»Caixa Geral de Depósitos, Crédito e Previ-dencia«) om lån til bygging av trålere inntil 75 pro-sent av båtens kostende.

Gremio skal kontrollere pengenes anvendelse.

I lovdekretet er videre truffet bestemmelser om hvorledes det skal gås fram hvis lånene misligholdes.

Selfangsten ved Pribiloføene.

Nye forhandlinger angående pelselfangsten ved Pribilof-øene (Beringshavet) vil bli foreslått Canada og Russland av U. S. A. For tiden er pelsselen ikke beskyttet av noen formell traktat.

Den eneste avtale som har eksistert siden Japan i 1941

Forts. s. 185.

Rapport nr. 12 om torskefisket pr. 27/4 1946.

Distrikt	Ukefangst	Kg. fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse				Damptran nl.	Lever til annen tran hl.	Rogn	
		100 stk. fisk sløyd	Hl. lever					Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn			Saltet hl.	Fersk m.m.-hl.
Finnmarkvinterfiske	—	—	—	—	—	—	916	76	642	198	—	11	—	155	148
— «— vårfisket.	325	—	—	—	35	³⁾ 516	462	³⁾ 268	162	32	—	⁶⁾ —	⁹⁾ 410	—	—
Troms	179	—	—	—	—	—	12343	349	9366	2499	129	4878	2082	—	2312
Lofotens opps.d.	—	—	—	—	—	—	¹¹⁾ 128769	⁷⁾ 39711	¹⁾ 77690	6974	⁸⁾ 4059	77204	—	²⁾ 54171	9488
Lofoten forøvrig	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vesterålen	6	—	—	—	—	—	20007	3854	11823	4192	139	11051	—	7138	4172
Helgeland-Salten	—	—	—	—	—	—	722	152	48	504	18	474	12	114	242
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	301	1	1	299	—	107 ¹⁰⁾	—	119	146
Sør-Trøndelag	37	—	—	—	—	—	1925	—	107	1816	2	392	⁴⁾ 157	210	1386
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	4449	—	1175	3206	68	1906	—	878	930
Tils.	547	—	—	—	—	—	169894	44411	101014	19720	4415	96023	2661	62785	18824

Sammenlikning med tidligere år.

År	Tonn sløyd torsk										Anvendelse torsk			
	Finnmark		Troms	Lofotens opps d.	Lofoten forøvrig og Vesterålen	Helgeland —Salten	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Tils.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Fersk filet ⁸⁾ tonn
	Vinterf.	Vårf.												
1946 til ^{27/4}	916	462	12343	128769	20007	722	301	1925	4449	169894	44411	101014	19720	4415
1945 - ^{28/4}	—	—	3685	67716	10260	1183	407	1795	7205	92251	17590	23069	50360	1232
1944 - ^{29/4}	3700	1879	2902	84155	11251	911	554	1895	4348	111595	12943	26544	68772	3336
1943 - ^{24/4}	4642	1699	5059	56903	9073	259	263	1472	1962	81660	6998	10303	55869	8490
1942 - ^{25/4}	5104	1375	7126	78949	11979	306	244	1005	2412	108722	21924	37033	47074	2691
1941 - ^{26/4}	11227	1932	9190	85067	13087	384	443	969	2392	124691	40359	48839	29830	5663
1940 - ^{22/4}	24008	5211	13895	94293	12013	197	232	648	2768	153265	50310	71174	26142	—
1939 - ^{29/4}	32165	7016	13034	115318	13143	187	194	1005	2475	184537	65098	112312	7127	—
1938 - ^{30/4}	14824	5505	8881	89506	9502	566	318	465	2010	131562	46226	78939	6397	—
1937 - ^{1/5}	9609	11161	10806	82493	10931	867	978	1694	2063	131202	50873	72359	7970	—

Ar	Anvendelse biprodukter				Vårtorskefisket i Finnmark										
	Damptran hl	Lever til annen tran, hl	Rogn saltet hl.	Rogn lset hl.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn	Damptran hl	Rogn Saltet hl	100 stk. sløyd fisk veier	Kg. fisk pr. hl. lever	Deltakelse		
													Kjøpe-	Fiske-	Fi-
													lart.	fark.	skere
1946 til ^{27/4}	96023	2661	62785	16512	268	162	32	—	—	—	—	—	—	135	516
1945 - ^{28/4}	42523	421	27591	24679	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1944 - ^{29/4}	44523	259	27055	38197	38	326	1515	—	236	29	290/310	1900/2250	—	703	1869
1943 - ^{24/4}	23753	1900	21803	24013	181	248	1219	51	132	268	—	—	—	799	2271
1942 - ^{25/4}	39317	2136	36934	23879	167	273	836	99	261	14	254/268	1625/1725	—	881	2496
1941 - ^{26/4}	50609	4179	32753	33498	175	930	421	106	512	—	262/278	1635/1745	—	835	2511
1940 - ^{22/4}	71027	4071	42354	13758	2325	812	129	760	1116	—	—	—	—	—	—
1939 - ^{29/4}	82864	6125	59651	18881	4892	1962	50	—	2175	—	261/275	1300/1460	2	1513	6174
1938 - ^{30/4}	60364	3338	51330	12549	3297	2162	29	—	1793	—	260/280	1260/1410	5	1729	6374
1937 - ^{1/5}	67873	2301	74476	14895	7381	3584	123	—	3668	—	255/288	1330/1405	10	2737	11108

¹⁾ Herav 86 tonn saltfilet. ²⁾ Herav sukkersaltet 5162. ³⁾ Herav 2 tonn til rotskjær. ⁴⁾ 833 hl lever til tran etc. er ført vekk fra distriktene. ⁵⁾ 75 hl til damptran. ⁶⁾ Herav 64 tonn rotskjær. ⁷⁾ Herav 3512 tonn som er solgt til filetanlegg utenom Lofoten. ⁸⁾ Fra fylkesmannen i Finnmark oppgis 893 hl lever uten oppgave for anvendelsen. En er fra annet hold blitt meddelt at lever fra Finnmark er transportert til Troms for damping. ⁹⁾ 32 hl lever brukt fersk. ¹⁰⁾ Heri inngår 335 tonn som er anvendt til fiskemel. ¹¹⁾ Dessuten er der stasjonert i Østfinnmark 13 landkjøpere, 3 produksjonslag, 3 selvprodusenter og 2 tramdamperier. I Vestfinnmark 4 landkjøpere.

Obs Av leverpartiet under vinterfisket i Finnmark (note 9) og leverpartiet i Troms er der produsert 1459 hl industritrans.

„Klippfisk mot portvin er grunnlaget for gjenreisningen av den portugisisk-norske handel.“

Sier Nuno Simoes i et portugisisk blad »O Primeiro de Janeiro«,
Porto for 2. april 1946.

Artikkelen, som er sendt oss fra den norske legasjon i Lisboa gir en rekke statistiske opplysninger om handelen mellom de to land før og under krigen. Det fremholdes at Norge var en god kunde som kjøper av portvin, men at Portugal alltid kjøpte i Norge for større beløp enn det solgte varer for til Norge, og at Portugals salg fremtidig må økes. Det gjøres oppmerksom på at Norge står foran et veldig arbeid for å gjenreise landet økonomisk etter krigens ødeleggelser og det oppfordres til samarbeide i dette gjenreisningsarbeide for at varebytte mellom de to land senere kan utvikles mere.

Norge er et av de land hvis handel med Portugal ble mest berørt og redusert av krigen på grunn av Tysklands lange okkupasjon av landet og den avstengthet det ble holdt i.

Vår årlige handelsbalanse med dette land har alltid utvist en betydelig »defisitt«. Før krigen hørte det normalt til våre ti viktigste leverandører og har i det siste tiår bare i ett år vært blant våre ti viktigste kunder.

Vi har alltid vært en betydelig og sikker kjøper av norsk klippfisk, som utgjorde mer enn halvparten av vekten og to tredjedele av verdien av vår import fra Norge.

I 1937—38 beløp denne andel av portugisiske kjøp fra Norge seg til 58 pst. av kvantumet og til 76,5 pst. av verdien.

Resten bestod av papir, kalciumcyanamid, tørrete huder og papirmasse foruten andre produkter i mindre målestokk.

På den annen side avtok Norge fra oss hovedsakelig portvin, Madeira-vin og kork. Våre to store vintsorter representerte mer enn 75 pst. av verdien av vår samlede eksport til Norge, som ikke alene var et av de fremste markeder for portvin, men som utmerket seg blant de så kalte kvalitetsmarkeder for denne vin.

I tidsrommet 1935—38 var den årlige gjennomsnittsverdi av våre kjøp fra Norge Esc. 41.511.000, hvilket brakte Norge på tiendeplassen blant våre ti største leverandører, etter Spania og foran Italia.

Hva angår Norges stilling som vår kunde i samme tidsrom, kom det bare på tolvteplassen, etter Sverige og foran fransk Marokko. Den årlige gjennomsnittsverdi av våre slag til Norge var i samme periode Esc. 14.462.000, hvilket tilsvarer en årlig gjennomsnittsdefisitt for Portugal på Esc. 27.049.000.

I femåret umiddelbart før krigen, 1934—38, andro den portugisisk-norske samhandel til gjennomsnittlig

39.934 tonn og Esc. 70.103.000 pr. år, hvorav innførsel 26.881 tonn og Esc. 56.603.000 og utførsel 10.053 tonn og Esc. 13.500.000.

Det bør bemerkes at i løpet av denne periode steg verdien av de norske leveranser hele tiden, fra Esc. 37.146.000 i 1934 til Esc. 86.419.000 i 1938, mens verdien av våre salg til Norge steg stadig, fra Esc. 9.652.000 i 1934 til Esc. 17.799.000 i 1937, men vendte året etter tilbake til tallene for 1936.

I 1939 gjenopptok verdien av våre salg den forutgående tendens: Esc. 20.426.000, mens verdien av våre kjøp sank knapt mer enn hva den var i 1937: Esc. 67.583.000.

I 1940 gikk vår innførsel fra Norge ned til Esc. 26.174.000 og vår utførsel dertil til Esc. 10.580.000.

I 1941 opphørte den portugisisk-norske handel å ha noen som helst betydning: Esc. 474.000 for våre kjøp og bare Esc. 44.000 for våre salg.

I 1943 beløp hele handelsomsetningen seg mellom de to land seg til Esc. 277.000, og i 1944 var stillingen fortsatt den samme: Esc. 297.000, eller kjøp for Esc. 203.000 og salg for Esc. 94.000.

I de fire år 1941—44 kan man si at handelsforbindelser mellom Norge og Portugal var avbrutt. De gjennomsnittlige årsverdier av innførsel og utførsel sank i dette tidsrom til bare Esc. 196.000 og Esc. 240.000 henholdsvis.

Takket være de betraktelige tall fra 1940 kom den årlige gjennomsnittsverdi i krigens femårsperiode opp i Esc. 5.392.000 for innførselen fra Norge og Esc. 2.309.000 for utførselen dertil.

Norge er således et marked som helt må gjenopprettes for vårt økonomiske liv.

Den klippfisk som vi før kjøpte fra Norge kom i årene 1941—44 fra andre opprindelsesland. Vi betalte for den hovedsakelig til Nyfundland og bare derfor kom Nyfundland til å figurere som en av våre ti viktigste leverandører i 1940—44 med en årlig gjennomsnittlig salgsverdi av Esc. 82.359.000.

Det er klart at tiltross for våre langsomme bestrebelse for å nasjonalisere det for vårt behov tilstrekkelige torskefiske, må vi ennå i mange år fortsatt kjøpe klippfisk fra utlandet. Og det blir da fortrinnsvis fra Norge vi bør innføre den, fordi Nyfundland til gjengjeld for den klippfisk det solgtes oss, intet eller

Teksten forts. s. 186.

Produksjon av sildtønnestav.

Av vrakerinspektør Chr. Ruus.

Dette er den første av to artikler som vrakerinspektøren har skrevet for »Fiskets Gang«. Neste artikkel handler om »Sildtønneproduksjonen og dens organisasjon«. Vi presiserer for ordens skyld at innholdet i alle artikler som skrives under navn, står for forfatterens egen regning.

Av en sildtønne fordres først og fremst at den er tett, at den holder laken. Materialene i staven må også holde laken. Dernest må staven være så pass elastisk, at den tåler den bøyning som må til for å skaffe tønnens »buk«.

Det har vist seg at en forholdsvis senvokset og småvokset furu egner seg best fordi denne furu er fast og rik på harpiks. Tømmeret må ikke være fløtt i elv, da forsvinner harpiksen og staven blir gul eller bla.

Agdefylkene ga normalt tidligere ca. 80 pst. av stavproduksjonen, resten får vi fra de indre fjordbygder på Vestlandet, Ryfylke, Kvinnherad, Tysnes, Sogn, Sunnfjord og på Nordmøre og de til Nordmøre grensende herreder av Sør-Trøndelag. Storvokset furu og norsk gran har vi hatt slette erfaringer med, og norsk gran må derfor kun anvendes med den ytterste varsomhet. Derimot har vi under krigstiden anvendt en del svensk granstav.

Denne stav er tett, hvit og pen, og gjennomgående mer kvistfri enn norsk furu, men den er mindre elastisk, og da den også ofte er for bred, er det vanskeligere med svensk granstav å oppnå den »buk« nå tønne som er nødvendig av hensyn til tønnens styrke mot trykk utenfra. Silden blir jo både lagret og skipet tønne over tønne i skipsrom opptil 7 høyder, og da kan det i sjøgang lete sterkt på det underste lag.

Produksjonsforholdene er noe forskjellige i Agder og på Vestlandet. I Agder hvor der ikke er tønnefabrikker vestenfor Flekkefjorddistriktet (og delvis på Nordmøre) er det i regelen skogeieren som selv både hugger og skjærer staven, oftest på egne småsager. Tømmeret må hugges om vinteren (trærne skal helst være frosset) og må altså kjøres fram til sagen. Produksjonen er derfor meget avhengig av været. Tidlig barfrost så myrer og småvann fryser til før sneen kommer, og så rikelig sne etterpå, gir de gunstigste betingelser. Kommer sneen først, blir framdriften vanskeliggjort fordi myrene har vanskelig for å fryse til.

Mild ettervinter med regn er også uheldig. I 1945 ble ikke stavproduksjonen stort mer enn halvparten

av hva der var planlagt, og dette skyldes iallfall delvis de dårlige hogst- og føreforhold p. g. a. den milde vinter.

Så blir staven skåret utover våren og stillet i »la« for å bli tørr. Nå skal man altså helst ha en tørr vår, særlig er mai måned av betydning.

Når staven er tørr må den lagres i hus, ellers blir den »brent« og skjemt. Vanligvis er staven da straks blitt skipet og det er av største betydning at staven da er solgt, og at transportspørsmålet er i orden, for på Sørlandet er det ikke lagerhus til mer enn en brøkdel av produksjonen. Under krigen hadde vi store vansker med denne transport. Tidligere ble hovedparten av staven skipet i motorfartøyer.

Staven ble da ført til Kristiansand S og småhavnene i Agder ved Setesdalsbanen eller med bil.

Etterat Sørlandsbanen nå er ferdig til Stavanger og løper gjennom nettopp de rikeste stavdistrikter har denne fått stor betydning for stavtransporten, idet man sparer den til dels lange transportvei til kysten. Stavprodusentene som er organisert i Agder Skog-eigarkontor, leverer staven til medlemmene av Agder Stavforhandlerlag. Stavforhandlerne finansierer driften ved forskudd og selger staven til tønneprodusentene. De ordner med stavens skipning og varetar i det hele stavprodusentenes forretningsmessige interesser.

På Vestlandet er det i regelen tømmerprodusentene selv som kjører materialene direkte av skogeieren som kubb, d. e. runntømmer, kappet i stavens lengde, eller som helt tømmer. De besørger da selv skjæringen på egen eller leiet sag.

All stav blir målt og kvalitetskontrollert av Agder og Vestlandske Tønnestavmåling. Stav med feil som gjør at den ikke holder laken, f. eks. gul, blå eller brent blir utsortert. Denne stav kalles emballasjestav og kan anvendes til varer som ikke krever tette tønner, forskjellige industriprodukter, frukt, grønnsaker o. s. v. Stav med vannkant eller store kvister som bevirker at staven brekker eller brister når den blir bøyet, betegnes vrakstav. Denne stav kan benyttes til halvtønner når f. eks. kvisten sitter i den ene ende, eller til trebøtter o. likn.

Utførselen av fiskeriprodukter i februar 1946 fordelt på land.

Etter Statistisk Sentralbyrås månedoppåværing.

	Februar 1946 tonn	Jan.— febr. 1946 tonn		Februar 1946 tonn	Jan.— febr. 1946 tonn		Februar 1946 tonn	Jan.— febr. 1946 1946
<i>Fersk sild i alt</i>	11 795	12 776	Brasil	108	601	<i>Damptran i alt</i>	3 029	8 353
Ferøyane	37	37	Uruguay	47	117	Belgia og Luxb.	736	2 158
Frankrike	—	973	Palestina	—	150	Danmark	53	87
Sverige	657	665	Andre land	3	3	Finnland	164	164
Storbritannia	5 993	5 993				Nederland	—	1 080
Tyskland	5 108	5 108				Sveits	174	327
			<i>Salt sild i alt</i>	10 465	32 709	Sverige	466	1 280
<i>Fersk fisk i alt</i>	671	953	Sverige	1 576	1 612	U. S. A.	870	1 548
Belgia	118	118	Polen	2 426	7 441	Cuba	22	158
Frankrike	339	339	Tyskland	6 390	23 315	Mexico	75	77
Storbritannia	184	369	U. S. A.	58	155	Argentina	—	54
Sverige	30	127	Palestina	15	184	Brasil	—	35
			Andre land	—	2	Colombia	76	76
<i>Tørrfisk i alt</i>	328	1 169				China	225	990
Belgia	—	450	<i>Fisk saltet i tønner og kasser i alt</i>	65	457	Andre land	168	319
Nederland	—	—	Sverige	63	454			
Sør-Afrika-Samb.	5	15	Andre land	2	3	<i>Annen tran i alt</i>	4 930	19 745
Br. Vest-Afrika	143	210				Belgia og Luxb.	500	1 570
Cuba	—	8	<i>Fiskehermetikk ialt</i>	3 992	4 748	Danmark	2 156	2 262
Argentina	—	15	Frankrike	1 582	1 582	Finnland	953	1 015
Andre land	11	11	Storbritannia	2 114	2 624	Nederland	—	200
			Sverige	—	2	Sveits	108	1 583
<i>Klippfisk i alt</i>	1 107	13 594	U. S. A.	295	539	Sverige	898	11 775
Portugal	757	757	Andre land	1	1	U. S. A.	133	1 049
Spania	—	800				Palestina	—	108
Port. Afrika	21	21	<i>Sild og fiskemel i alt</i>	1 678	2 201	Andre land	182	183
Cuba	75	942	Nederland	200	723			
Mexico	20	152	Sverige	1 478	1 478			
Argentina	76	151						

¹ Tallet er rettet.

Nevnes må iøvrig at nye tønner alltid vil lekke eller nærmere trekke noe inntil staven er gjennomtrukket med lake. Når sild saltes, og særlig når sild pakkes i nye tønner, må en derfor den første tid være særlig omhyggelig med forlaking, ellers risikerer en at silden blir lakebrent.

Tønner som har vært brukt til salting en gang, som er innvunnet ved eksportpakning (en gangs brukte utfyllingstønner) er allerede gjennomtrengt med lake og helt tette. Slike tønner egner seg når de er omhyggelig rengjort, forsvarlig istandsatt og fremdeles lyse (blanke) minst like godt til salting og pakning som nye tønner.

I en senere artikkel skal jeg gi en oversikt over tønneproduksjonen.

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund =	0,454 kg
1 cwt =	50,8 »
1 stone =	6,35 »
1 cran =	170,47 liter
1 gallon =	4,54 »
1 tonn =	1016 kg
1 barrel =	121,2 liter

Forts. fra side 181.

erklærte traktaten av 1911 for ugyldig, har vært en krigs-betonet tilfeldig enighet mellom Canada og U. S. A. Da det ble underhandlet om traktaten av 1911 var selbestanden redusert fra anslåtte 5 millioner i 1867 til omkring 22 000 dyr. Bestanden ved Pribiloføene dreier seg i dag om 2 millioner dyr.

Det belgiske sildefiske.

I følge pressemeddelelse i dag, 5. april, er sildefisket slutt for i år. Det har vært et rekordfiske med utbytte på 21 000 tonn.

Abonner på Fiskets Gang!

Forts. fra side 150.

nesten intet kjøpte av oss i den periode det var vår leverandør.

Selvsagt kan vi ikke nøye oss med å vende tilbake til status quo fra før krigen, d. v. s. til en årelating av nesten £ 300.000 pr. år som Norge tappet oss for som overskytende verdien av sine innkjøp fra vårt land.

Vi må øke våre salg til Norge for å bringe deres verdi tilnærmedesvis opp imot verdien av våre kjøp derfra.

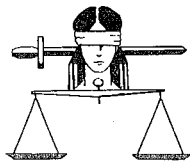
Men tiltross sitt arbeidssomme og utholdende folk, sine naturlige resurser og sin industrielle utvikling, står Norge foran en enorm og tidskrevende økonomisk gjenreisningsoppgave.

La oss nå samarbeide med Norge så godt vi kan for å få rett til på ny å kreve før-krigens kommersielle samvirke og den nødvendige utvikling av dette samvirke når gjenreisningen er fullført.

(u) *Nuno Simoes.*

Verdien av utførselen av fisk og fiskeprodukter i jan./febr. 1946.

	Februar 1946	Jan./febr. 1946
	1000 kr.	1000 kr.
Sild og fisk	13 672	34 968
Hermetikk	10 186	12 481
Sild og fiskemel	649	937
Damptran	738	2 002
Annen tran	914	2 072
Andre fiskeprodukter	34	138
I alt	26 193	52 598

Lov og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Snurrevadfisket i Oslofjorden.

Kongelig resolusjon av 11. april 1946.

»I medhold av midlertidig lov av 6. mai 1938 om fredning av saltvannsfisk § 6 bestemmes:

1. Det er forbudt å bruke snurrevad i Drammensfjorden i området fra Svelvik ut til en linje mellom Trollbøgen i Hurum og Berger brygge i Strøm kommune.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter. Ulovlig fanget fisk eller dens verdi samt ulovlig brukt redskap kan inndras til fordel for statskassen.
3. Denne resolusjon trer i kraft straks og gjelder inntil videre.«

Fredning av sel.

Kongelig resolusjon av 22. mars 1946.

1. I henhold til § 1 i lov av 6. mars 1935 om fredning av sel, skal det i året 1946 være forbudt å fange, jage, anskytte eller drepe sel eller klappmyss eller medvirke dertil i tiden til og med 23. mars kl. 7.00 innen det område som ligger mellom 67° og 77° nordlig bredde og mellom 5° østlig lengde og 17° vestlig lengde Greenwich meridian.
2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen, likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltakere i ekspedisjonen — såframt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.
Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller verdien av dette inndras helt eller delvis når rederen eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse.

Litteratur.

- Bøhn, Leif: Finmark and the fishing industry. Bull. Norwegian American chamber of commerce, Januar 1946.
- Cutting, C. L.: Some practical aspects of fish smoking. Chemistry and Industri. No. 19 p. 66. London 1945.
- The effect of refrigeration and dehydration on the composition, keeping quality and culinary properties of fish. Proceed. Nutrition Soc. Vol. 2 Nos 1 and 2. London 1943.
- Lovern, J. A.: The effect of preservation processes on the vitamin content of fish. Proceed. Nutrition soc. Vol. 2 Nos 1 and 2. London, May 1943.
- Shewan, J. M.: Some of the principles involved in the smoke curing of fish. No. 13 p. 98. London 1945.